

Kurum : Işık Üniversitesi
Başlık : Sait Gürsoy ile "Başarıya Doğru" - Konuk: Rektör Prof.
Dr. Hasan Bülent Kahraman
Konuşmacılar : Sait GÜRSOY, Prof. Dr. Hasan Bülent KAHRAMAN
Video Adresi : <https://youtu.be/B7zhZFiaNKE>
Yayın Tarihi : 22.07.2022

Sait Gürsoy: Mutlu akşamlar, eğitimin merkezine “Başarıya Doğru”ya hoş geldiniz, Evet, konuşum Işık Üniversitesi Rektörü Profesör Doktor Sayın Hasan Bülent Kahraman. Sayın Kahraman hoş geldiniz,

Hasan Bülent Kahraman: Hoş bulduk efendim,

Sait Gürsoy: Efendim, artık üniversite adayları doğru bir üniversite ya da bölüm seçimi için harıl harıl çalışıyorlar. Ben bugün birkaç tane devlet ve vakıf üniversitesine gittim. Erken olmasına rağmen tıklım tıklım herkes bir şeyler yapıyor. Çok değerli öğretim üyeleri ve çok değerli uzmanlar da onlara bilgiler vermeye çalışıyorlar. Şimdi değerli hocam, sizinle daha önce Ayazağa’daki kampüsünüze geldik. Beni misafir ettiniz, çok güzel sohbetler yaptık.

Hasan Bülent Kahraman: Sağ olun.

Sait Gürsoy: Gelecekle ilgili gençlere bayağı bir bilgi vereceksiniz. Evet, sevgili gençler, Sayın Kahraman’ı çok ama çok dikkatli dinleyin. Üniversiteler gelecekte ne oluyor, ne olacak?

Hasan Bülent Kahraman: Efendim, öncelikle tercih aşamasında bulunan öğrencilerimize başarılar diliyoruz, her şeyin gönüllerince olmasını diliyoruz. Sesimde de biraz tikanıklık var. Bunun için onlardan ve değerli izleyicilerden özür dileriz. Tabii, bu klimalar ortamında biraz doğal. Efendim, üniversitelerin geleceği ne olacak? Bu çok önemli bir soru aslında şöyle düşünelim dünyada ilerlemiş ekonomik açıdan teknolojik açıdan ileri gitmiş ülkelerin tamamında üniversiteler çok iyi düzeydedir. Bu bir yanlış denklemdir. Zannedilir ki ülkeler ilerlediği için üniversiteler iyidir. Hayır! Doğrusu bunun tersidir. Üniversiteler iyi olduğu için ülkeleri sürükler ve onları teknolojik açıdan, ekonomik açıdan, sosyal açıdan çok ileri noktalara taşırlar. Şimdi öğrenciler arasında, gençler arasında ve bütün dünyada acaba geleceğin üniversitesi ne olacak? diye bir soru var. Üniversiteye öğrenci bulacak mıyız gelecekte? sorulardan birisi bu. Eğer bugünkü eğitim sistemiyle devam edersek hayır, öğrenci bulamayız. Çünkü bugün üniversitelerin temel modeli sanayi döneminin modelidir. Yani sanayi devriminden sonra gelen modeldir. Birinci nesil üniversiteler budur. İkinci nesil üniversiteler, sanayi sonrası toplumların 1960’larda geçirdiği dönüşümden sonra ortaya çıktı. Üçüncü kuşak dediğimiz üçüncü nesil dediğimiz üniversiteler küresel rekabet ortamının üniversiteleridir. Yani bunlar daha girişimci, daha yaratıcı, daha yatırımcı üniversite modelleriydi. Ama bugün dijital dönemdeyiz. Bugün toplumsal gelişme düşüncesine dayalı insanın öğrenme sistematığını değiştiren bir modelle üniversiteleri hazırlıyoruz. Dolayısıyla bu model doğrultusunda, bu anlayış doğrultusunda çalışan üniversiteler bizim bugüne kadar getirdiğimiz yatay öğrenme modelini dikey öğrenme modeline doğru dönüştüren üniversiteler gelecekte öğrenci bulacaklar,

toplumların öncüsü olacaklar, bunlar teknoloji üretecekler, bunlar bilim üretecekler ve ülkenin en yetenekli öğrencileri o üniversitelere gidecek. Onun dışında üniversite o kadar yaygın bir öğretim kurumu olmayacak. Nedeni şu mesele üniversite meselesi sadece bilgiye ulaşma meselesi değil. Bilgiye ulaşmanın kaynakları bugün çok zengin. Eskiden bir ansiklopedi takımı bulmak ona sahip olmak bile başlı başına bir imtiyaz nedeniydi. Bugün ansiklopediler cebimizdeki telefonlara sığıdı. İnsanların kendilerini yetiştirme olanağı çok yüksek. Girişimcilik, yenilikçilik, buluşçuluk, yatırımcılık bunlar içinde bulunduğumuz dünyanın en önemli parametreleri. Bir insanda bu yetiler varsa ve kendisini yetiştirme kapasitesine sahipse üniversiteye benim ne ihtiyacım var diyor. Üniversite bu değil! Üniversite bunun ötesinde bilim üreten, düşünce üreten üniversite insana analitik düşünmeyi öğreten karmaşık problem çözme yetisini kazandıran bir yapıya sahipse bu üniversitelere her zaman ihtiyaç olacak. Bu üniversiteler her zaman ülkelerin en parlak öğrencilerini çekecek.

Sait Gürsoy: Peki, sayın hocam şimdi siz konuşurken hemen telefonlardan da sorular geliyorlar. Yataydan dikey derken hocam biraz bunu açarlar mı? diyor. Öğrenciler yatay dikeyi pek anlayamadı.

Hasan Bülent Kahraman: Hemen anlatayım. Şimdi efendim yatay okuryazarlık dediğimiz öğrenim modeli dediğimiz insanların yetilerini ve bilgilerini geliştirmeye dayanan modeldi. Benim müzik eğitimine yatkınlığım var, sizin matematik yeteneğiniz var, bir başkası sosyal bilimler yeteneği veya dil yeteneği içinde bunları geliştirmekle üniversite sistemi işlevini tamamliyordu. Dikey eğitim sistemi ise sahip olduğunuz bilgi birikimi ve geliştirdiğiniz yetenekle veya yetiyle karmaşık bir problemi sezgisel düzeyde analitik düzeyde nasıl çözebileceğinizi öğrenebiliyorsunuz. Bu eğitim metodolojilerininin a'dan z'ye değişmesi demek. Takım çalışmasını bilmiyorsanız, algoritmalarla yakın bir ilişkiniz yok ise, çok güçlü bir İngilizce bilgisine sahip değilseniz, matematiksel düşünme yeteneğiniz yoksa bugünkü dünyada yer bulmanız kendinize çok zor. Dolayısıyla o nedenle başta dedim ki; klasik ta sanayi devriminden bugüne kadar gelen, yetmişlerden bugüne kadar gelen üniversite modeliyle devam edemeyiz. Bu modeli yeni eğitim teknolojileriyle beslemek zorundayız. İşte o bizim dikey öğretim modeli dediğimiz model.

Sait Gürsoy: Şimdi hocam, ben size bazı sorular hazırlamıştım vazgeçtim çünkü devamlı kulaktan geliyor. Peki, diyorlar ki hocamın söylediği işte matematik veya vesaire aldığımız gibi yazılımda bilmemiz gerekiyor mu?

Hasan Bülent Kahraman: Yüzde yüz, yüzde yüz yani algoritma, yazılım, matematik düşünme, İngilizce yetileri bugün dünyada ayakta kalabilmek için temel koşullar. Hatta ben yıllar önce Amerika'da bu konuda yapılan yani 21. yüzyılda eğitim modeli nasıl olmalıdır diye bir çalışmaya, bir çalışmaya katılmıştım. Orada ortaya çıkmış olan bu yapının ne kadar doğru olduğu bugün ortaya çıktı, beslendi. O zaman algoritmalar bu ölçüde önemli değildi, yazılım bu ölçüde önemli değildi. Mesleğinizde ortalama düzeyde olabilirsiniz, orta düzeyde olabilirsiniz çok kuvvetli İngilizceniz varsa istikbaliniz daha parlaktı. Çok iyisiniz mesleğinizde ama İngilizcede zayıfsınız. Bu dünyanın linguafrancası bu dünyanın dili orada zayıfsınız İngilizce bilmiyorsunuz olduğunuz yerde kalmaya bir yerde mahkûm ve muhtaçsınız. Buna algoritmalar ve buna şimdi yazılım eklendi. O nedenle biz de mesela üniversitede birinci sınıftan itibaren hatta hazırlık sınıfından itibaren öğrencilere kompleks problem kurma, kompleks problem çözme, algoritmalarla tanışık olma, yazılım okuryazarlığı, bilgisayar okuryazarlığı sistemlerini öğretiyor ve tanıtıyoruz ki bunlar önlerindeki dört yıl içinde de geliştirebilecekleri alanlar ve nitelikler haline gelebilsin.

Sait Gürsoy: Şimdi tabii bakın gelen soru o kadar doğru ki sizlerin de çok hazırlıklı olmanız lazım. Gelen jenerasyonda teknolojiye uygun bir jenerasyon olarak karşınıza geliyor.

Hasan Bülent Kahraman: Hemen cevap vereyim. Bizim en büyük kazancımız öğrenciler.

Sait Gürsoy: Peki, ben şöyle söyleyeyim öyle devam edelim.

Hasan Bülent Kahraman: Tabii.

Sait Gürsoy: Ben geldim sizin üniversiteye geldim. A bölümünü seçtim, ama bu donanımları nasıl elde edeceğim?

Hasan Bülent Kahraman: İşte şöyle elde edeceksiniz. Biz hazırlık sınıfımızı sadece İngilizce öğreten bir sınıf, bir dönem, bir yıl olarak tasarlamıyoruz. Hazırlık ve onu atlamış eğer birinci sınıfı bu temel eğitim parametrelerini kazanabilecekleri, temel yetileri kazanabilecekleri şekilde organize ettik. Bununla da yetinmedik. Birinci sınıf bizde ortak, çekirdek bir müfredata dayalıdır.

Sait Gürsoy: Bütün bölümler mi?

Hasan Bülent Kahraman: Yani bütün bölümler yani birinci sınıf üniversiteye girmiş, üniversitenin tüm bölümleri tarafından ortak okunan, ortak eğitim...

Sait Gürsoy: Hocam, özür dilerim yine bir soru var: “Madem ortak okunuyor bir süre sonra bölüm değiştirebilir miyim?” de geldi.

Hasan Bülent Kahraman: O kadar güzel bir soru ki! Kesinlikle değiştirebilir. Bunun için mevzuatta da uygun...

Sait Gürsoy: Kusura bakmayın böyle kesiyorum çünkü sorular geliyor.

Hasan Bülent Kahraman: Mükemmel! Böyle devam edelim. Mevzuatta da buna imkân tanınmıyor. Elbette yani ben 17 yaşında bir öğrencinin “Sosyolog olacağım veya bilgisayarlı olacağım.” demesini o kadar da doğru bulmuyorum. Çok hevesli olabilir, yeteneklerini o yönde görebilir, ama o öğrenciler herhangi bir alanı seçtikten sonra karşı disiplinlerin öteki taraftaki disiplinlerin içeriğini öğrendiği zaman belkide yeteneğinin orada olduğunu keşfedecek. Ve o zaman asıl çalışmak istediği alan olarak orayı bulacaktır. Kaldı ki bir şey daha ilave edeyim.

Sait Gürsoy: Lütfen.

Hasan Bülent Kahraman: Bizim eğitim sistemimiz üç temel modele dayanıyor. Disiplinler arası olmak bugünkü dünyada bir tek disiplinin bilgisine sahip olmakla problem çözmeniz mümkün değil. Mutlaka mutlaka farklı disiplinlerin düşünme tarzına ve onların birikimlerine, yetilerine sahip olmanız gerekiyor. İkincisi entegre bir model yani bölümlerin, fakültelerin birbiriyle kaynaşmasıyla bu disiplinler arasılığı sağlayacak model. Üçüncüsü modüler model, yani bir mühendislik öğrencisiyle...

Sait Gürsoy: Modüleri açalım yani ders alışlarını bir...

Hasan Bülent Kahraman: Bir mühendislik öğrencisiyle bir iktisat öğrencisi ikisi de iktisada giriş dersi okuyor. Bunlar belli bir haftaya kadar ilk dört haftayı ortak okurlar, sonra ayrışır, tekrar bir araya gelirler. Kendi disiplinlerinin birikimlerini getirir son dört haftada karşılıklı bir arada problem çözme yetisini kazanırlar. Ve aynı problemi, aynı bardağı çeşitli yönlerinden bakma imkânını elde ederler ki bu onları işte çoklu, karmaşık problem çözme yetisine de götürür.

Sait Gürsoy: Peki, burada bu uluslararası kültürde çok önemli, uluslararası ilişkiler nasıl olacak?

Hasan Bülent Kahraman: Şöyle iki yönlü; Birincisi, bizim uluslararası belli üniversitelerle anlaşmalarımız var. Bu üniversiteye tabii büyük imkânlar kazandırıyor. Üniversite eğitiminin içinde bulunduğumuz dönemde online imkânlara kavuşması, uzaktan eğitim modeliyle üniversite yapılarının güçlendirilmesi elimizdeki en büyük avantajlardan birisi. Çeşitli programları, çeşitli uluslararası üniversitelerle birlikte tasarlamak bunları daha entegre hale getirmek. Bütün üniversitelerin Türkiye'deki, yurtdışındaki üniversitelerin en önemli meseleler arasında böylece bugün proje tabanlı eğitim bakımından da büyük avantajlar elde ediliyor. Araştırma merkezlerinde bulunan akademik birikim yönünde de büyük avantajlar elde edilebiliyor. O yüzden aslında bugün uluslararasılaşma kavramı bir yerde eskimiş bir kavram. Çünkü zaten uluslararasılaşmanın sonuna kadar içinde yaşadığımız bir dünyadayız.

Sait Gürsoy: Şimdi sevgili hocam, tabii buradan gençlere şunları da söylemek lazım. Ben hemen hemen konuk ettiğim kişilerin üniversitedeki dokunuyorum, dokunmak son derece önemli. Burada uluslararası derken sizin özellikle Şile'deki Kampüsünüzde muhteşem bir kütüphane var. Orada bütün dünya ülkelerine dokunabiliyorsunuz.

Hasan Bülent Kahraman: Şöyle kütüphanemiz YÖK'ün yaptığı vakıf üniversiteleri arasında sıralamada...

Sait Gürsoy: Ben ilk yapılırken orada...

Hasan Bülent Kahraman: Çok teşekkürler, ilk beşe giren...

Sait Gürsoy: Onun için söyledim zaten.

Hasan Bülent Kahraman: İlk beşe giren kütüphanelerden birisi. Bu bize uluslararasılaşma açısından en önemli imkânı sağlıyor zaten kütüphanenin içinde bulunduğu birimimizin adı Bilgi Merkezi.

Sait Gürsoy: Evet, evet.

Hasan Bülent Kahraman: Yani sadece kütüphane değil.

Sait Gürsoy: Değil.

Hasan Bülent Kahraman: İşte en önemli meselesi araştırma yapmaya imkân verecek olan programlara online olarak öğrencilerin mobil telefonlarından, bilgisayarlarından ulaşabilme imkânını bulabilmeleri. Onunla iftihar ediyoruz ve onu daha da geliştirme yönünde çabamız var.

Sait Gürsoy: Tabii burada öğrenciler otomatikman kendini donanımlı hale getirebilecek. Eğer tabii burada öğrencinin isteğine bağlı bir olaydır çünkü üniversitede istek olursa bütün kapılar kendisi açılıyor. Hocam, akademik eğitim modellerimizden en azından bir miktar bahsettiğiniz zaman daha da ilave etmek istediğiniz bir şeyler var mı?

Hasan Bülent Kahraman: Var tabii, o da şu bizim üniversite modeli içinde ortaya çıkardığımız son...

Sait Gürsoy: İsmi neydi tam açılımı Işıklı...

Hasan Bülent Kahraman: Işıklı Eğitim Modeli diyoruz. Işıklı Eğitim Modeli. Bu birinci sınıfı ortak okuyoruz.

Sait Gürsoy: Tamam.

Hasan Bülent Kahraman: İkinci sınıfın yarı dönemi yine ortak derslerle devam...

Sait Gürsoy: Evet.

Hasan Bülent Kahraman: ...ediyoruz seçmeli derslerle devam ediyoruz.

Sait Gürsoy: Bu esasında çok önemli tercih, tercihlerde çok dikkat edilmesi gereken bir nokta.

Hasan Bülent Kahraman: Bana göre önümüzdeki 21. yüzyılın eğitim modeli, üniversite modeli tamamen bu model üzerine oturacak. Daha sonraki dönemde fakülte dersleri, fakülte ortak dersleri alınıyor. En nihayet bölümün kendi dersleri alınarak öğrenci üniversiteden mezun oluyor. Yani böylece biz aslında öğrenciye dört yıl içinde bir manada -yanlış anlaşılmasın- bir manada birkaç fakültenin diplomasını olmasa bile birkaç fakültenin imkânını veriyoruz. Kaldı ki çift ana dal yapmak, yan dal yapmak bunlar her zaman üniversitenin imkânları içinde olan erişilebilen program özellikleri.

Sait Gürsoy: Getireceksiniz.

Hasan Bülent Kahraman: Tabii.

Sait Gürsoy: Evet sevgili üniversite adayları, ben de bir programı size hatırlatmak istiyorum. 24 Temmuz Pazar günü saat: 14.00'de Işık Üniversitesinin Şile Kampüsüne Sayın Rektör beni davet etti, oraya geleceğim. Oraya gelen üniversite adaylarıyla öncelikle doğru bir tercih yaparken hangi yolu götürmeleri gerektiğini ve doğru üniversite ve bölüm seçimlerinde neler yapılması gerekirken, tercih sıralamasında hangi kriterlerde olacağını dilimin döndüğünce, bilgimin yettiğince sizlere aktarmaya çalışacağım. Evet, bu bölümün sonuna geldik. Çok değerli konuğum Işık Üniversitesi Rektörü Profesör Doktor Sayın Hasan Bülent Kahraman'a bir kez daha teşekkür ediyoruz.

Hasan Bülent Kahraman: Ben teşekkür ederim Sait hocam sayenizde öğrencilerle bir araya gelme imkânını buldum.

Sait Gürsoy: Pazar günü buluşacağız hocam.

Hasan Bülent Kahraman: Hepsine başarılar diliyoruz. Pazar günü sizi misafir etmek için heyecanla bekliyoruz.

Sait Gürsoy: İnşallah.

*** Video burada sona eriyor. ***